

Än flyga örnarna över Ängersjö

Än kan invånarna i Ängersjö kyrkby skåda den fria horisonten över Garpkölen, Ängersjökölen och Sandtjärnsberget.

Byalaget nåddes 8/9 av det glädjande beskedet att MPD Västernorrland avslagit Spanish Powers ansökan om förlängd tid för driftstart av projekten Ängersjökölen (5 verk) och Sandtjärnsberget (11 verk).

En viktig delseger efter många års kamp.

En första seger vanns när Östersunds Tingsrätt 2015, avslög projekt Garpkölen-Svartåsen (26 verk) efter att Kungsörn Sverige redovisat fyra örnrevir och ett berguvsrevir. Rätten fastslog också att örntätheten är stor i området och ornitologerna visade att termiken utnyttjas av migrerande örnar. GPS-studier visar att Härjedalen är ett viktigt övervintringsområde för den nordiska örnstammen. Stärkt skydd erhöles 2016 när länsstyrelsen Jämtland fastställde strategi, där dessa örnrevir erhöles högsta skyddsklass med 10 km säkerhetszon. Naturvårdsverket vägrade agera på begäran om återkallelse för ÄK och STB ("För lite resurser och för små anläggningar"). Nacka tingsrätt återförde ärendet till SNV, som överklagade och genom att cyniskt omformulera sakfrågorna till allmän tolkning av sitt regeringsuppdrag. Verket befriades av Svea Hovrätt från sin skyldighet att ingripa för omprövning av industrianläggningarna på den huvudsakligen statligt ägda marken (Sveaskog). Efter godtycklig bedömning utan motivering.

Handläggningen anmäldes till EU-kommissionen som "complaint"-ärende 2018. Kommissionen tog upp frågan om prövning i EU-domstolen och rekommenderade eget initiativ för prövning i EU-domstolen. Skyddet av Ängersjö-reviren stärktes ytterligare genom EU-domstolens beslut i mars 2021, att artskyddet också gäller för enskilda revir (Härryda-domen).

Under hand tyngdes projekten av ekonomiska realiteter. Det Londonbaserade Renewable Ltd, ansökte om höjning av verken från 175 till 230 m. Vilket beviljades av MPD Västernorrland, men i sista stund stoppades av Härjedalens kommun, när möjlighet gavs till förnyad prövning enligt vetorätten. Renewable Ltd sålde sedan omgående tillstånden till Spanish Power, Madrid.

EU-kommissionens akuta strategi för att återställa den biologiska mångfalden före 2030 visar att vi närmast oss gränsen för ekologisk kollaps. Stora arealer måste avsättas för artskydd.

Ett första steg är att söka inrätta en vindkraftsfri zon inom UNESCO biofärsområdet Voxnadalen mellan Ljusnan och Voxnan där Ängersjö ingår tillsammans med Ljusdals, Ockelbo och Bollnäs kommuner.

Lika viktigt är att få politisk konsensus för en demokratisk process för utvärdering av vindkraftens destruktiva effekter på folkhälsa, uppväxtmiljö, välfärdssystem, ekosystem, klimat, biologisk mångfald och andra näringar inom skogsbruk, renskötsel, fiske och turism. Ledd av en Parlamentarisk kommission genom medverkan av oberoende vetenskaplig expertis och samverkan med allmänheten.

Ove Björklund